

ZHOU ENLAI

ŽIVOT I DELO

IZLOŽBA

ZHOU ENLAI — ŽIVOT I DELO

POVODOM 35-GODIŠNJICE STVARANJA NARODNE REPUBLIKE KINE

BEOGRAD, 1984.
ARHIV JUGOSLAVIJE, Vase Pelagića 33.

IZLOŽBA MUZEJA REVOLUCIJE NARODNE REPUBLIKE KINE U PEKINGU
u saradnji sa
ARHIVOM JUGOSLAVIJE U BEOGRADU

Za izdavača
Dr Sida Marjanović

Urednik
Božidar Bojović

Izložbu postavili
saradnici Muzeja revolucije NR Kine

Štampa RO grafičke delatnosti »Novi dani«,
Beograd, Vojvode Brane 13

Zhou Enlai je bio veliki marksista i proleterski revolucionar, briljantan rukovodilac KP Kine, NR Kine i narodne armije Kine, istaknuti političar, strateg i diplomata.

Zhou Enlai se rodio u provinciji Jiangsu, u srezu Huaian. U mladosti je studirao u Japanu. Za vreme pokreta »4. maj« (1919. g.) bio je u Tianjingu rukovodilac patriotskog studentskog pokreta koji se borió protiv imperijalizma i feudalizma. U prvom periodu osnivanja Partije bio je rukovodilac partijske ćelije studenata koji su studirali u Evropi. Godine 1924. vratio se u domovinu i stupio je na dužnost načelnika Političke uprave Vojne škole »Huangpu«. Odigrao je značajnu ulogu u izgradnji nacionalnorevolucionarne armije za vreme koalicije Kuomintanga i KP Kine i u organizovanju Severnog pohoda. On je rukovodio trećim oružanim ustankom radnika u Shangaju. Pošto je 12. aprila 1927. godine Jiang Jieshi izdao revoluciju, Zhou Enlai je rukovodio ustankom u Nanchangu, koji je izveo prvi oružani napad na Kuomintanga u znak da je KP Kine počela samostalno da rukovodi revolucijom i vodi oružanu borbu. Posle toga je bio u Shangaju dugo vremena na rukovodećim položajima u CK KP Kine. Posle dolaska u centralnu sovjetsku zonu, rukovodio je bitkom protiv četvrtog »opkoljenja« i izvojevao pobedu, a zatim je učestvovao u Velikom maršu kao jedan od rukovodilaca Crvene armije. Na zasedanju u Zunyu podržao je ispravnu liniju Mao Zedonga. On je nepokolebljivo sprovodio u život političke smernice Partije, a njemu pripada i velika zasluga za mirno rešenje »Sianskog događaja«, za ostvarivanje druge koalicije Kuomintanga i KP Kine i za uspostavljanje jedinstvenog nacionalnog fronta protiv japanskog imperijalizma. U periodu oružanog otpora japanskom imperijalizmu, on je bio zastupnik CK KP Kine u pregovorima s Kuomintangom, rukovodio je radom Partije u oblastima gde je vladao Kuomintang i u okupiranim oblastima južne Kine, zalagao se za jedinstveni nacionalni front protiv japanskog imperijalizma, borio se protiv politike Kuomintanga, koji je samo na rečima pružao otpor Japanu a aktivno se suprotstavljao KP Kine, čime je dao ogroman doprinos unapređenju antijapanskog demokratskog pokreta. Posle pobede nad japanskim imperijalistima, on je i dalje ostao zastupnik CK KP Kine u pregovorima s Kuomintangom da bi se ostvarili mir i demokratija. U oslobodilačkom ratu bio je pomoćnik komandanta Mao Zedonga i rukovodio je patriotskim demokratskim pokretom u oblastima gde je vladao Kuomintang.

Preko 26 godina, od osnivanja NR Kine, on je bio na dužnosti premijera — sve do poslednjeg trenutka svog života. Napori koje je uložio i uspesi koje je postigao za razvijanje privredne, političke, kulturne i odbrambene izgradnje NR Kine, za ujedinjenje svih revolucionarnih i patriotskih snaga, za jačanje jedinstva svih nacionalnosti NR Kine i za razvijanje jedinstvenog fronta u periodu socijalizma, večno su upisani u stranice istorije nove Kine. Učestvovao je u koncipiranju spoljne politike nove Kine i stvaralački je sprovodio u život. Kao jedan od inicijatora poznatih pet principa miroljubive koegzistencije, dao je značajni doprinos unapređenju prijateljstva i solidarnosti kineskog naroda s narodima celog sveta.

Za vreme »velike kulturne revolucije«, uporno je radio na kontinuitetu normalnog rada Partije i vlade, na maksimalnom izbegavanju gubitaka odnosno očuvanju velikog broja kadrova u Partiji i van nje. U raznim formama vodio je upornu borbu protiv podrivačke delatnosti kontrarevolucionarne klike Lin Biaoa i Jiang Qinga. Zhou Enlai je bio neograničeno odan stvari komunizma, svim srcem i svom dušom služio je narodu i samopregorno je radio do svog poslednjeg daha. Svojom plemenitom ličnošću, uzvišenim moralom i grandioznim delima stekao je srdačnu ljubav kineskog naroda i večno će ostati u njegovom sećanju.

Beograd, septembar 1984. godine.

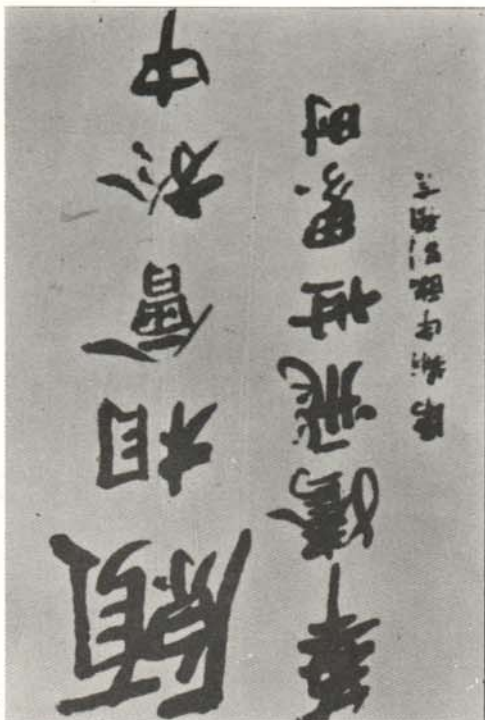
LEGENDE

1. Zhou Enlai kad je bio gimnazijalac.
2. Zhou Enlai u Nemačkoj, maja 1922.
3. Uoči polaska za Japan na studije, avgusta 1917, Zhou Enlai je napisao školskim drugovima: »Videćemo se kad Kina krene u svet«.
4. Zhou Enlai — načelnik Političke uprave Vojne škole »Haungpu«, 1924.
5. Članovi naprednog društva »Svest« koje je osnovao Zhou Enlai u Tianjingu. Prvi s desna u gornjem redu je Zhou Enlai, a treća s desna u drugom redu je Deng Yingchao, njegova buduća supruga.
6. Posle dugog marša Zhou Enlai je stigao u severni kraj provincije Shanxi.
7. Dežurni štrajkači podižu zastavu posle pobeđe trećeg oružanog ustanka radnika u Shanghaju, 1927. godine.
8. Tajni sastanak članova CK KP Kine u Shanghaju (umetnička slika) gde je od novembra 1927. do novembra 1931. godine Zhou Enlai obavljao rukovodeći rad CK KP Kine.
9. Ustanak u Nanchangu (umetnička slika u ulju), 1927. godine.
10. Zhou Enlai i Deng Yingchao u Chongqingu u septembru 1940. godine, ispred zgrade predstavništva Osme armije koja je srušena japanskim bombardovanjem.
11. Zhou Enlai (treći s desna) s rukovodiocima Crvene armije u uporišnoj bazi provincije Jiangxi.
12. Zhou Enlai i Deng Yingchao u Wuchangu s američkim naprednim piscem Edgarom Snowom.
13. Zhou Enlai godine 1938. u Wuchangu s američkim naprednim piscem gospodom Agnes Smedley i drugim stranim prijateljima.
14. Mao Zedong, Zhou Enlai, predstavnik Kuomintanga Zhang Zhizhong (drugi s desna) i američki specijalni poslanik Marshal (treći s desna) na aerodromu u Yananu.
15. Naredba za strategijsku protivofanzivu na japansku vojsku, avgusta 1945, čiji je nacrt izradio Zhou Enlai.
16. Zhou Enlai u Nanjingu drži konferenciju za štampu, 1946. godine, na kojoj je raskrinkao kuomintanšku reakciju koja je kršila sporazum o primirju.
17. Zhou Enlaiova kaligrafija teksta »Spomenik narodnim herojima«, koji je sastavio Mao Zedong.
18. Zhou Enlai pregleda poštu na borbenom putu po severnom kraju provincije Shanxi.
19. Zhou Enlai govori na Drugom plenumu KP Kine VII saziva, marta 1949. godine.
20. Zhou Enlai vrši smotru vojske na aerodromu »Xijiao« 25. marta 1949, posle preseljavanja sedišta CK KP Kine iz Xibaipo u Beijing.
21. Zhou Enlai na kapiji Tian An Men prilikom svečanog proglašenja NR Kine, 1. oktobra 1949. godine.
22. Zhou Enlai, Mao Zedong (drugi s leva), Zhu De (prvi s leva), Chen Yun (treći s leva) u Zhongnanhaju u Beijingu.
23. Predsednik vlade Zhou Enlai podnosi referat o radu vlade na prvom zasedanju Svekineske skupštine narodnih predstavnika prvog saziva, septembra 1954. godine.
24. Zhou Enlai obilazi nasip »Jing Jiang« i mesto gde će se izgraditi brana »Sanxia«, februara 1958. godine.
25. Poruka Zhou Enlaja Centralnoj delegaciji nacionalnih manjina, 1950. godine.
26. Zhou Enlai govori na svečanosti povodom jubilarne 25-godišnjice Dobrotvornog društva Kine, 1963. godine.
27. Zhou Enlai peva sa mladima raznih nacionalnosti u Urumčiju, autonomnoj pokrajini Xinjiang, 1965. godine.
28. Zhou Enlai u razgovoru s poznatim naučnikom Li Siguang, 1952. godine.
29. Zhou Enlai u poseti naftonosnom polju »Da Qing«, juna 1962. godine.
30. Zhou Enlai u poseti ratnoj floti Severnog kineskog mora, avgusta 1957. godine.
31. Pismo Zhou Enlaja časopisu »China Reconstructs« povodom njegove 5-godišnjice izlazenja 1956. godine.
32. Zhou Enlai i Deng Yingchao s filmskim radnicima Kine.
33. Zhou Enlai sa poznatom sportistkinjom Zhen Fengrong, oktobra 1957. godine.
34. Susret Zhou Enlai s Vukmanovićem, potpredsednikom SIV-a SFRJ, septembra 1957. godine.
35. Zhou Enlai s prijateljima iz Azije, Afrike i Latinske Amerike.
36. Zhou Enlai u svom kabinetu.
37. Zhou Enlai s izvođačima jugoslovenskog ansambla »Kolo«, oktobra 1955. godine.
38. Oboleli Zhou Enlai 1972. godine na fotografiji Giorgia Lottija za vreme prijema italijanske vladine delegacije.

2

3

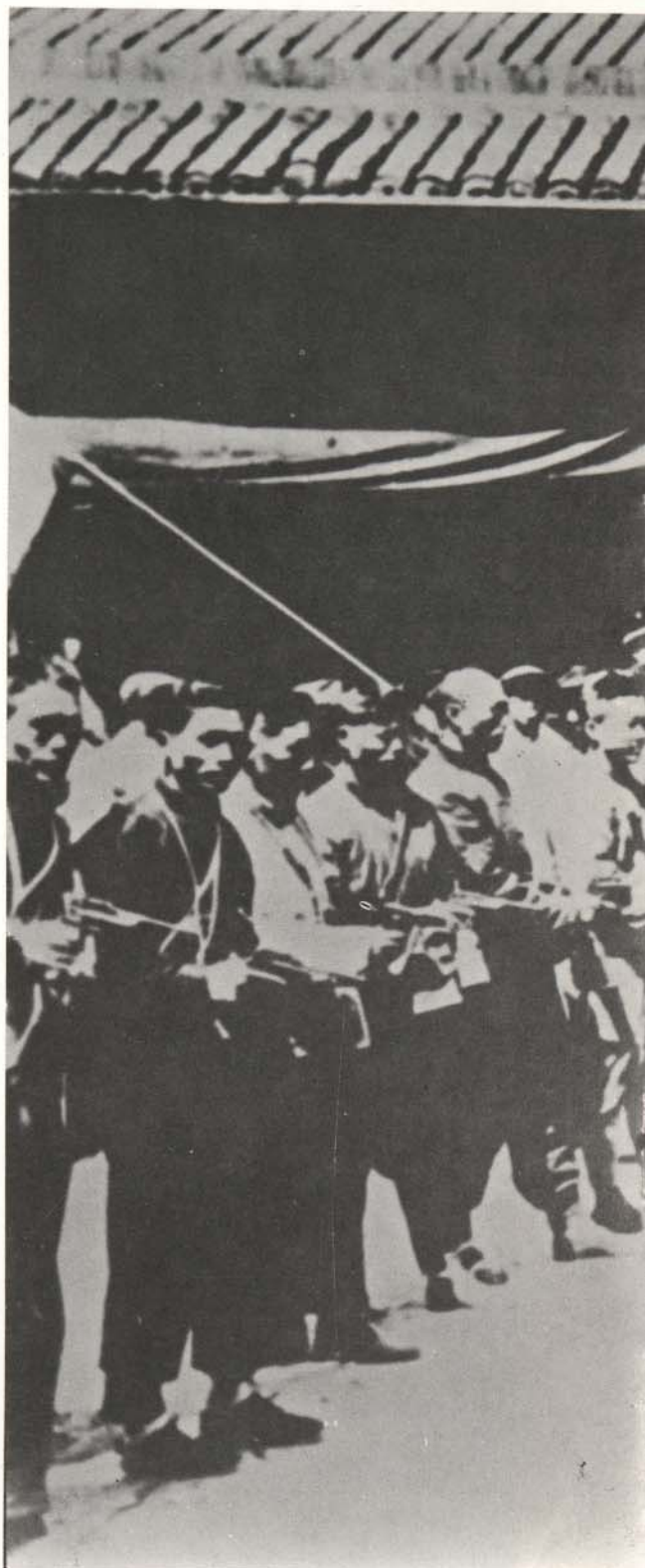
4

5

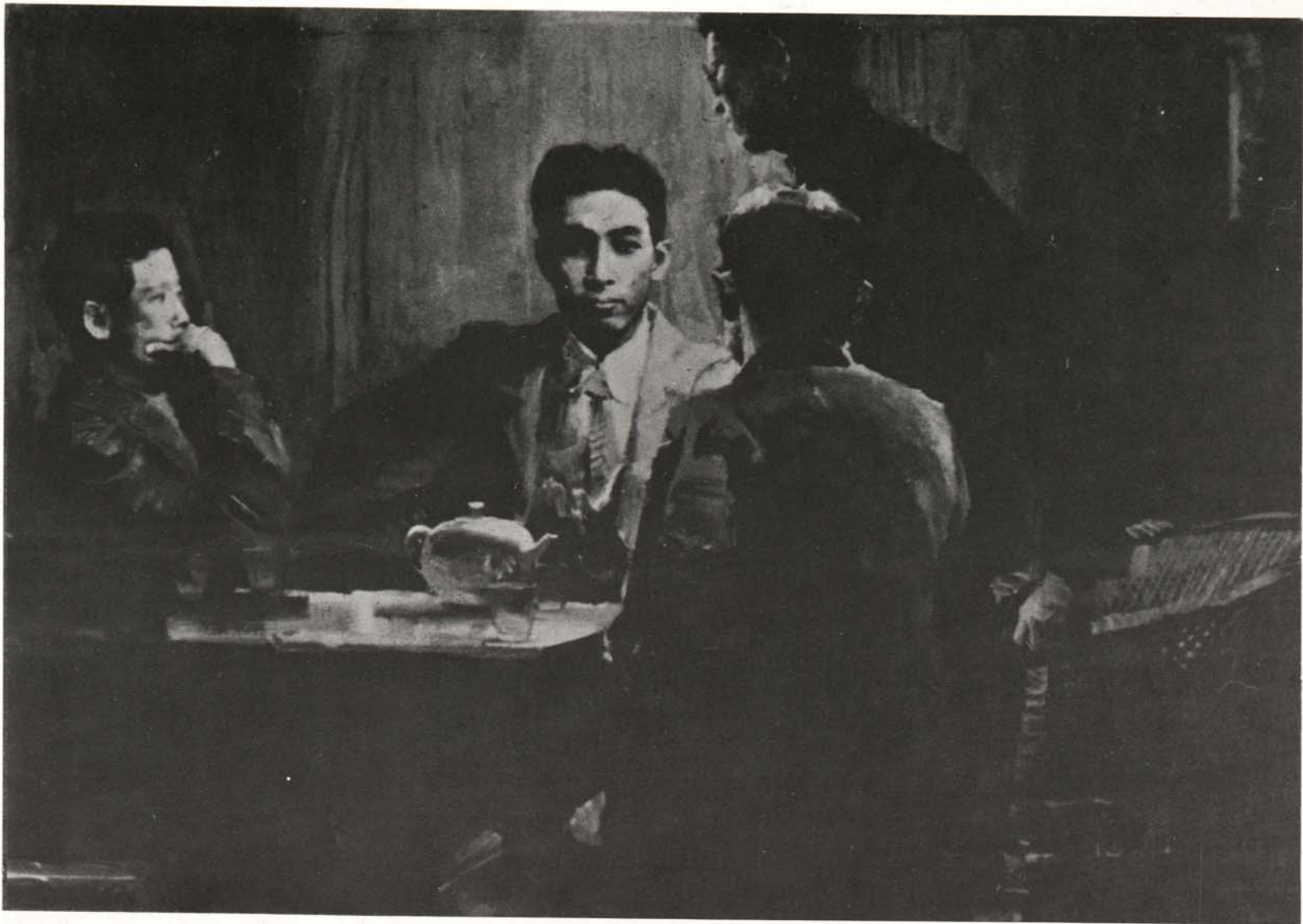

6

7

10

11

12

13

18

人民英雄紀念碑

三年以來在人民解放戰爭和人民革命中犧牲的人民英雄們永垂不朽

三十年以來在人民解放戰爭和人民革命中犧牲的人民英雄們永垂不朽

由此上溯到一十八百四十年從那時起為了反對內外敵人爭取民族獨立和人民自由幸福在歷次鬥爭中犧牲的人民英雄們永垂不朽

一九四九年九月三十日

中國人民政治協商會議第一屆全體會議建立

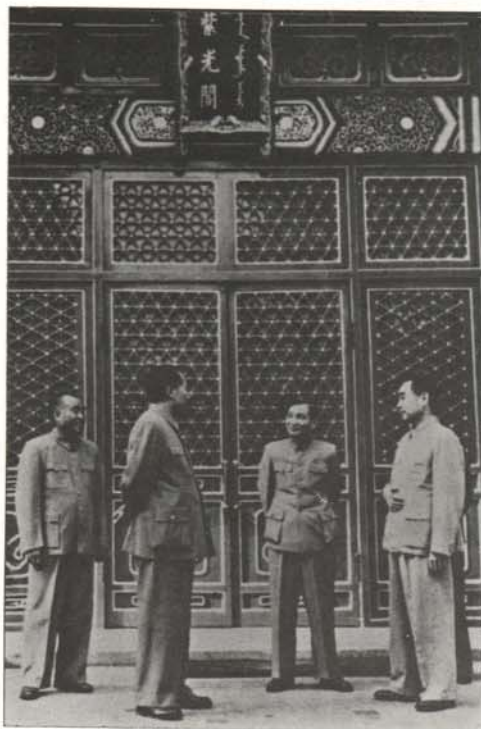

19

21

22

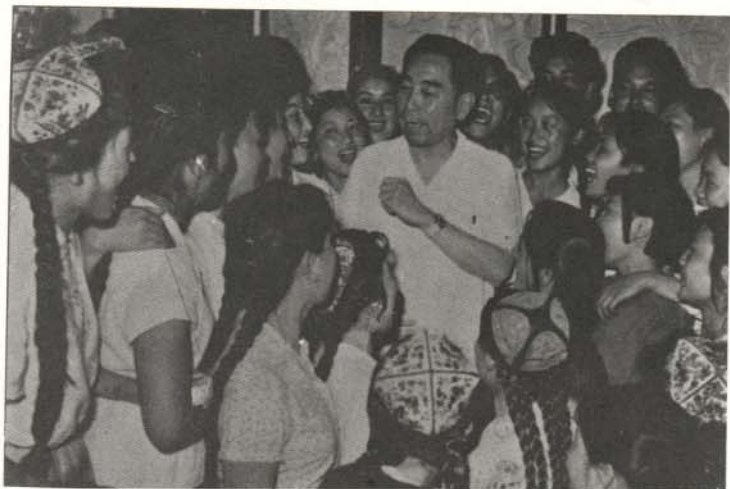

23

24

中華人民共和國境內各民族一律平等，
 团结互助，反对帝国主义和人民公敌，实
 行少数民族的区、县自治和人民自治，尊重
 民族宗教信仰和风俗习惯，发展民族
 经济文化，使中華人民共和國成为各民
 族友爱合作的大家庭。
 周恩来

29

30

中華人民共和國國務院總理辦公室

繼續作好同各
國人民增進了
解和友誼的工
作。 周恩來

31

32

34

35

36

37

**VAŽNIJI HRONOLOŠKI PODACI
IZ ŽIVOTA I RADA ZHOU ENLAJA**

1898. g. 5. marta je rođen u Huaian, provinciji Jiangsu, a njegovi preci su bili poreklom iz Shaoxing, provincije Zhejiang.
1919. g. Bio je rukovodilac studentskog pokreta »4. maj« u Tianjingu.
1920. g. Otputovao je za Evropu na studije izdržavajući se od sopstvenog rada.
1921. g. Stupio je u komunistički kružok kineskih studenata u Evropi.
1922. g. Stupio je u KP Kine i rukovodio je partijskom ćelijom kineskih studenata u Evropi.
1924. g. Posle povratka u domovinu, bio je na dužnosti predsednika partijskog komiteta područja Guangdong i Guangxi, zatim član Partijskog komiteta i načelnika odeljenja za vojne poslove, te načelnika Političke uprave Vojne škole »Huangpu«.
1925. g. Bio je jedan od rukovodilaca »Istočnog pohoda« (za ugušenje pobune militariste Chen Jiongming).
1927. g. Stupio je na dužnost sekretara Vojnog komiteta KP Kine za oblasti Jiangsu i Zhejiang, sekretara Vojnog komiteta CK KP Kine. Rukovodio je trećim oružanim ustankom radnika u Shanghaiju. Bio je izabran za člana CK i člana Politbira CK KP Kine na V kongresu. U prvoj dekadi jula, postao je član petočlanog Stalnog komiteta privremenog Politbira CK Partije. Rukovodio je ustankom »1. avgust« u Nanchangu.
1928. g. Prisustvovao je VI kongresu KP Kine. Bio je izabran za člana Stalnog komiteta Politbira CK KP Kine i stupio je na dužnost načelnika Organizacionog odeljenja i sekretara Vojnog komiteta CK KP Kine. U Shanghaiju, gde je vladao Kuomintang, bio je i dalje na rukovodećem položaju CK KP Kine sve do kraja 1931. godine.
1930. g. Zajedno sa Qu Qiubajom je rukovodio Trećim plenumom CK KP Kine VI saziva, na kome su ispravljene levičarske greške Li Lisana.
1931. g. Krajem ove godine doputovao je u centralnu sovjetsku zonu u provinciji Jianqxi i stupio na dužnost sekretara Centralnog biroa sovjetske zone.
1932. g. Stupio je na dužnost generalnog politkomesara Kineske radničko-seljačke Crvene armije i generalnog politkomesara Prvog fronta
1933. g. Rukovodio je bitkom protiv četvrtog »opkoljenja« i izvejavao pobjedu.
1934. g. Stupio je na dužnost potpredsednika Revolucionarnog vojnog komiteta CK KP Kine.
1935. g. Na putu Dugog marša, prisustvovao je zasedanju »Zuenyi« na kojoj je podržao ispravnu liniju Mao Zedonga i pomogao mu u rukovođenju pobedonosnim maršem Crvene armije do severnog dela provincije Shangxi.
1936. g. Kao zastupnik CK KP Kine pregovarao je sa Kuomintangom, što je dovelo do mirnog rešenja »Sianskog događaja«.
1937. g. Kao zastupnik CK KP Kine pregovarao je sa Kuomintangom, što je doprinelo formiranju jedinstvenog nacionalnog fronta protiv japanskog imperijalizma. Sudelovao je u komandovanju Osmom armijom u ratu protiv japanskih trupa i u ostvarivanju strategijskog prodiranja u neprijateljsku pozadinu.

1938. g. Uzastopno je u Wuhanu i Chongqingu obavljao rad na organizovanju i unapređenju jedinstvenog nacionalnog fronta protiv japanskog imperijalizma. Krajem ove godine, rukovodio je radom Biroa južne Kine CK KP Kine.
1943. g. U junu se vratio u Yanan i radio je na pripremanju Sedmog kongresa Partije.
1945. g. U aprilu prisustvovao je VII kongresu KP Kine, na kome je govorio o jedinstvenom frontu. U junu, na prvom plenumu CK KP Kine VII saziva, bio je izabran za člana Politbiroa CK i sekretara Sekretarijata CK Partije. U avgustu, posle pobede nad japanskim imperijalizmom, doputovao je u Chongqing na pregovore o miru s Kuomintangom.
1946. g. U januaru, kao zastupnik KP Kine, postigao je sporazum s Kuomintangom o prekidu vojnih sukoba i obnovi saobraćaja. Prisustvovao je zasedanju Političke konsultacije. Posle neuspehlikih pregovora, vratio se u Yanan.
1947. g. — 1949. g.
Pomagao je Mao Zedongu u rukovođenju oslobodilačkim ratom u celoj zemlji i rukovodio patriotskim demokratskim pokretom u oblastima gde je vladao Kuomintang.
1949. g. U oktobru, neposredno posle osnivanja NR Kine, stupio je na dužnost premijera Administrativnog saveta i ministra inostranih poslova.
1953. g. Rukovodio je izradom Prvog petogodišnjeg plana za izgradnju NR Kine.
1954. g. Na Prvom zasedanju Svekineske skupštine narodnih predstavnika bio je imenovan za premijera Državnog saveta. Uzastopno je prisustvovao Ženevskoj konferenciji i Bandanškoj konferenciji. Na prvom zasedanju Narodnog političkog konsultativnog saveta Kine II saziva bio je izabran za predsednika Svekineskog komiteta tog saveta.
1956. g. U januaru, na zasedanju CK KP Kine o inteligenciji podneo je »Referat o inteligenciji«. U septembru, na VIII kongresu Partije podneo je referat o predlozima Drugog petogodišnjeg plana za razvijanje nacionalne privrede. Na prvom plenumu CK KP Kine VIII saziva bio je izabran za potpredsednika CK KP Kine. U novembru otputovao je u posetu jedanaest zemalja Azije i Evrope. U februaru iduće godine vratio se u domovinu.
1957. g. Na savetovanju o radu u nacionalnim manjinama u Qingdaou rasvetlio je teoriju o samoupravljanju u oblastima nacionalnih manjina.
1960. g. Učestvovao je u izradi smernica o regulisanju, učvršćivanju, popunjavanju i podizanju nacionalne privrede i organizovao njihovo sprovođenje u život.
1962. g. Na zasedanju naučnika, književnika i umetnika u Guangzhou podneo je referat, u kome je rasvetlio politiku Partije prema inteligenciji.
1963. g. U decembru, otputovao je u posetu 14 zemalja Azije, Afrike i Evrope. U martu iduće godine vratio se u domovinu.
1964. g. Na trećem zasedanju Svekineske skupštine narodnih predstavnika podneo je referat o radu vlade, u kome je izjavio da će se NR Kina pretvoriti u moćnu socijalističku državu sa modernom poljoprivredom, industrijom, nacionalnom odbranom, naukom i tehnikom.
1971. g. Pomagao je Mao Zedongu u rukovođenju akcijom za razbijanje kontrarevolucionarne klike Lio Biao.
1972. g. U februaru i septembru, uzastopno je vodio pregovore sa šefom vlade SAD-a i šefom vlade Japana, i potpisao je Zajednički komunike NR Kine i SAD i Zajedničku izjavu kineske i japanske vlade.
1975. g. Na četvrtom zasedanju Svekineske skupštine narodnih predstavnika Zhou Enlai je, teško bolestan, podneo referat o radu vlade, u kome je ponovo potvrdio veličanstveni cilj NR Kine da će se pre isteka ovog veka ostvariti modernizacija u poljoprivredi, industriji, nacionalnoj odbrani, nauci i tehnici.
1976. g. 8. januara preminuo je u Bejingu.

